

Svenska Epidemiologiska föreningen

– historik och programförklaring

Anders Ahlbom

Den 12 januari 1979 avhölls ett konstituerande möte i Stockholm för en nybildad förening för epidemiologi i Sverige. Föreningens första årsmöte gick av stapeln i Göteborg den 16 mars 1979 och föreningen erhöll namnet Svenska epidemiologiska föreningen. I styrelsen ingår: Erik Allander (ordf), Olav Axelson, Rune Cederlöf, Gösta Tibblin, Stig Wall, Lars Wilhelmsen samt Anders Ahlbom (sekr).

Anders Ahlbom ger en kort historik över föreningens bildande och presenterar dess programförklaring.

Svenska Epidemiologiska föreningen

Med epidemiologi menas läran om sjukdomsförekomst i befolkningen. Undersökningar av detta sker inom en lång rad verksamhetsområden eller institutioner. Inom varje sådan utgör i allmänhet epidemiologin en liten del, vilket får till följd att de naturliga kontakterna inom det egna verksamhetsområdet eller institutionen inte ger möjligheter att utveckla och stimulera det epidemiologiska tänkandet. Det är naturligt att tänka sig att det skulle vara av stort värde med kontakter mellan personer verksamma med epidemiologiska undersökningar inom olika verksamhetsområden eller institutioner. En epidemiologisk förening skulle kunna tjäna som forum för sådana kontakter.

På initiativ av Erik Allander samlades, i hans trädgård, i juli 1978 en grupp för att diskutera det lämpliga och möjliga i att bilda en förening för epidemiologi i Sverige. Man enades, så småningom, om att det skulle vara både lämpligt och möjligt att bilda en sådan förening.

Efter visst förberedelsearbete avhölls ett konsti-

tuerande möte i Stockholm den 12 januari 1979. Där antogs den programförklaring som återges nedan. Man fattade också beslut om vissa formella saker som stadgar och interimstyrelse. Trots enträgna försök lyckades mötet dock inte enas i frågan om vilket namn den nybildade föreningen skulle anta. Den frågan bordlades till det kommande årsmötet.

Den namnlösa föreningens första årsmöte gick av stapeln i Göteborg den 16 mars 1979. Erik Allander hade inför detta möte konsulterat Svenska språknämnden i namnfrågan och föreslog, i enlighet med dennas utlåtande, namnet Svenska Epidemiologiska föreningen. Årsmötet beslöt att detta skulle vara föreningens namn. Årsmötet valde följande styrelse för det första verksamhetsåret: Erik Allander (ordförande), Olav Axelson, Rune Cederlöf, Gösta Tibblin, Stig Wall, Lars Wilhelmsen samt Anders Ahlbom (sekreterare). I samband med årsmötet hölls också ett vetenskapligt möte med syfte att ge en översiktlig presentation av pågående epidemiologisk verksamhet bland föreningens medlemmar. Innehållet i detta möte presenteras på annan plats i detta nummer av SMT.

Ytterligare ett föreningsmöte har avhållits. Temat för detta var: "Datalagstiftning nu och i framtiden – konsekvenser för epidemiologisk forskning". Referat från detta möte kommer att publiceras i Läkartidningen i sinom tid.

Föreningen har haft sitt vårmöte och årsmöte 1980 i Linköping under april månad. Temat för den vetenskapliga delen skall vara: "kontroller inom epidemiologin".

Föreningen har också tagit itu med en del andra aktiviteter. Sålunda har en framstöt gjorts till Socialdepartementet med syfte att göra föreningen till remissinstans i frågor inom sitt kompetensområde.

En inventering av epidemiologisk utbildning, i Sverige och utlandet, har påbörjats. Tidskriftsfrågan inom det epidemiologiska området i Skandinavien är också under utredning.

Föreningen har fn ca 175 medlemmar. Majoriteten har medicinsk grundutbildning. En icke föraktlig andel har dock en annan grundutbildning, vanligen statistisk. Föreningens medlemsregister förs naturligtvis på data, med tillstånd av Datainspektionen.

Programförklaring för Svenska Epidemiologiska föreningen

Epidemiologi är läran om sjukdomars förekomst i befolkningen. Sjukligheten studeras och relateras till förekomsten av olika karakteristika hos individerna eller deras omgivning. Detta kan göras i olika syften, bl a för att finna sjukdomsorsaker eller för att utreda den eventuella sjukdomsframkallande effekten av någon karakteristika hos individ eller miljö. Epidemiologiska undersökningar görs också i syfte att utvärdera effekten av preventiva insatser eller för att studera förutsättningarna för sådana. Epidemiologi har också en viktig funktion inom planering och utvärdering av sjukvårdsorganisationen.

Svenska Epidemiologiska föreningen har till uppgift:

- att* främja utvecklingen av epidemiologi som vetenskaplig disciplin
- att* främja utvecklingen av epidemiologisk teori och forskningsmetodik
- att* främja epidemiologi som tillämpad vetenskap inom de medicinska, tekniska, beteende- och samhällsvetenskapliga ämnesområdena
- att* främja utnyttjande av epidemiologisk metodik och epidemiologisk kunskap i planering, ledning och värdering av hälsovård – innefattande preventiv medicin – samt sjukvård
- att* sprida upplysning om och stimulera till praktisk användning av epidemiologiska forskningsresultat
- att* främja utbildning och undervisning i epidemiologi
- att* att verka som remissorgan i frågor som rör epidemiologins verksamhetsområde
- att* hålla kontakt med motsvarande föreningar i andra länder samt med internationella organisationer verksamma inom epidemiologin.